

HOTĂRÂRE

cu privire la examinarea contestației cet. XXXXXX împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX nr.3-103/2022

09 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul de disciplina și etica de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan

Membrii - Victor Comerzan, Octavian Lazarev, Oleg Televca, Pavel Turcan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov.

examinând în ședința publică contestația cet. XXXXXX împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare a Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, oficiul XXXXXX, XXXXXX, din lipsa temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară, audiind raportul dlui Oleg Televca, Colegiul de disciplina și etică,

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea sesizării:

La xx.xx.2022 cet. XXXXXX, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor pe faptul pretinsei abateri disciplinare comise de către procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului XXXXXX, XXXXXX. Ulterior, conform competenței, sesizarea menționată *supra*, a fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de xx.xx.2022 fiindu-i acordat nr. de corespondență xxxxx.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării:

Plângerea cet. XXXXXX este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată de autor. Din perspectiva art.40 din Legea nr.3/2016, având în vedere că se pun în verificare fapte ce rezultă din activitatea procesuală, constat că fapta ce urmează a fi verificată ***se încadrează în termenele de prescripție ale răspunderii disciplinare a procurorilor***. Pe cale de consecință, sesizarea corespunde cerințelor de formă și conținut instituite prin Regulamentul privind conținutul și procedura de depunere a sesizării cu privire la abaterea disciplinară comisă de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-240/16 din 29.09.2016.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare:

Alegațiile autorului sesizării pot fi rezumate după cum urmează: În intervalul anilor 2017-2022, petiționarul XXXXXX a înaintat organelor de poliție și procuratură mai multe plângeri penale în care solicita pornirea urmăririi penale, pe acțiunile mai multor factori de decizie care [...]. În opinia petiționarului, plângerile sale sunt examinate superficial și perioade îndelungate acestea sunt lăsate în nelucrare. Deși petiționarul insistă că în baza plângerilor sale urmează a fi începută urmărirea penală, procurorii din cadrul Procuraturii mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX adoptă neîntemeiat ordonanțe de refuz în începerea urmăririi penale, iar procurorul ierarhic superior, XXXXXX, nu ia în considerație argumentele invocate în plângerile depuse împotriva ordonanțelor de refuz în începerea urmăririi penale și, în mod abuziv - în opinia autorului sesizării, adoptă soluții (ordonanțe) prin care respinge plângerile ca fiind neîntemeiate.

Abaterile disciplinare pretins a fi comise de către procuror în opinia autorului sesizării:

- examinarea superficială a plângerilor autorului sesizării și respingerea lor neîntemeiată de către procurorul ierarhic superior, XXXXXX.

Cadrul legal pertinent:

art.53¹ alin.(2) Cod de procedură penală, *Procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la art.52 alin.(1), în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru exercitarea controlului ierarhic:*

a) poate cere de la procurorii ierarhic inferiori, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și la persoanele identificate în cauzele penale în care exercită controlul;

b) reține, prin ordonanță motivată, în cazurile prevăzute la alin.(3), materialele și cauzele penale repartizate și le transmite altui procuror pentru examinare;

c) decide, în termen de cel mult 15 zile, prin ordonanță motivată, asupra contestației depuse de ofițerul de urmărire penală împotriva indicațiilor scrise ale procurorului;

d) anulează, total ori parțial, modifică sau completează, prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, actele procurorilor ierarhic inferiori și ale ofițerilor de urmărire penală;

e) soluționează, prin ordonanță motivată, abținerile și recuzările procurorilor ierarhic inferiori;

f) examinează plângerile depuse împotriva actelor și acțiunilor procurorilor ierarhic inferiori;

g) asigură repartizarea către procurori a sesizărilor pentru examinare sau a cauzelor penale pentru exercitarea ori, după caz, pentru conducerea urmăririi penale;

h) reține materialele, cauzele penale pentru exercitarea urmăririi penale în mod personal sau pentru conducerea urmăririi penale, adoptând o ordonanță motivată în

acest sens;

i) retrage, prin ordonanță motivată, cauzele penale de la un organ de urmărire penală, dacă acesta nu este competent să efectueze urmărirea penală, și le transmite altui organ de urmărire penală, conform competenței;

j) restituie, cu indicațiile sale scrise, dosarele penale procurorilor ierarhic inferiori;

k) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

art.299 alin.(1) Cod de procedură penală, *Procurorul, în termen de cel mult 15 zile de la primirea plîngerii înaintate în condițiile art.298, este obligat să o examineze și să comunice decizia sa persoanei care a depus plîngerea. alin.(2) In cazul în care plîngerea se respinge, procurorul, prin ordonanță, urmează să expună motivele pentru care o consideră neîntemeiată, explicînd, totodată, modalitatea contestării hotărîrii sale la judecătorul de instrucție.*

art.299¹ **alin.(4)** Cod de procedură penală, *Ordonanța prin care procurorul ierarhic superior a soluționat plîngerea poate fi contestată la judecătorul de instrucție.*

art.299² **alin.(1)** Cod de procedură penală, *Plîngerea se examinează de către procurorul ierarhic superior în termenul și în condițiile prevăzute la art.299 (15 zile de la primirea plîngerii), care se aplică în mod corespunzător. In cazurile în care plîngerea este admisă, procurorul ierarhic superior este în drept: **pct.1)** să schimbe temeiul de drept al actului procesual contestat; **pct.2)** să anuleze sau să modifice actul procesual contestat ori unele elemente de fapt în baza cărora s-a dispus actul contestat.*

Analiză disciplinară:

Din analiza materialelor administrate, constat că, în temeiul plîngerilor cet. XXXXXX au fost inițiate x procese penale. Evoluția în dinamică a acestora se prezintă, după cum urmează:

1. Procesul penal **nr. XXXXXX**, înregistrat la xx.xx.2017 la IP XXXXXX, al DP mun.Chișinău, prezentul proces penal a avut drept obiect verificarea alegațiilor cu privire la [...]. Urmare a verificărilor realizate, la xx.xx.2017 procurorul XXXXXX a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea procesului penal. După anularea la xx.xx.2017 de către procurorul ierarhic superior XXXXXX a ordonanței din xx.xx.2017, la xx.xx.2017, procurorul XXXXXX a refuzat repetat în pornirea urmăririi penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea procesului penal. Legalitatea acestei ordonanțe a fost confirmată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXXX din xx.xx.2019. Deși prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2019 au fost declarate nule atât ordonanța din xx.xx.2017, cât și cea din xx.xx.2019, la recursul persoanei interesate XXXXXX, prin decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2019, aceasta (încheierea din xx.xx.2019) a fost casată, s-a respins plîngerea lui XXXXXX și s-au revigorat ordonanțele procurorilor din

xx.xx.2017 și din xx.xx.2019. Decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2019 este irevocabilă.

2. Procesul penal **nr. XXXXXX** înregistrat la xx.xx.2019 la IP XXXXXX, al DP mun.Chișinău, aparent, acest proces penal a avut drept obiect verificarea aceluiași alegații ca și în cadrul procesului penal nr. XXXXXX, adică pretinse acțiuni cu privire la [...]. Urmare a verificărilor realizate, la xx.xx.2019 procurorul XXXX a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motivul existenței ordonanței neanulate adoptate în cadrul procesului penal nr. XXXXX. Legalitatea acestei ordonanțe a fost confirmată prin ordonanța procurorului ierarhic superior din xx.xx.2019 și încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXX din xx.xx.2019. După anularea la xx.xx.2019 de către Curtea de Apel Chișinău a tuturor actelor subsecvente, procesul penal a fost restituit Oficiului XXXX a Procuraturii mun.Chișinău pentru înlăturarea încălcărilor și adoptarea unei noi soluții procesuale. La xx.xx.2020, procurorul XXXXXX a refuzat repetat în pornirea urmăririi penale, din motiv că pe faptele expuse în sesizare, există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale. Legalitatea acestei ordonanțe a fost răsturnată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXXX din xx.xx.2020, fiind formulate indicații scrise. La xx.xx.2020, deja procurorul XXXXXX a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motiv că pe faptele expuse în sesizare, există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale. Legalitatea acestei ordonanțe a fost verificată și constatată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXXX din xx.xx.2020, prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2021, prin decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021 și prin decizia Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2022. Astfel, în această speță, au fost epuizate toate căile ordinare și cele extraordinare de atac.

3. Procesul penal **nr. XXXXXX** înregistrat la xx.xx.2020 la IP XXXXXX, al DP mun.Chișinău, acest proces penal a avut drept obiect verificarea faptelor cu privire la însușirea de către XXXXXX, prin înșelăciune, a banilor în sumă de XXXXXX. În baza materialelor procesului penal și a propunerii organului de urmărire penală, la xx.xx.2020 procurorul XXXXXX a adoptat o ordonanță de refuz în începerea urmăririi penale, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Legalitatea acestei ordonanțe a fost confirmată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXXX din xx.xx.2020, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2021 și decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022. Acest din urmă act de dispoziție este irevocabil, generând epuizarea căilor ordinare de atac.

4. Procesul penal **nr. XXXXXX** înregistrat la xx.xx.2020 la IP XXXXXX, al DP mun.Chișinău, prezentul proces penal a avut drept obiect verificarea alegațiilor cu privire la [...]. Urmare a verificărilor efectuate, la xx.xx.2020 procurorul XXXXXX a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motivul existenței ordonanței neanulate adoptate în cadrul procesului penal nr. XXXXXX, iar pe acțiunile de evaluare ilegală,

pe motiv că natura relațiilor este una contractuală și sunt reglementate de legislația civilă. Legalitatea acestei ordonanțe a fost confirmată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXXXX din xx.xx.2020, prin încheierea judecătorului de instrucție a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXXX din xx.xx.2021 și prin decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2021.

5. Procesul penal **nr. XXXXXXX** înregistrat la xx.xx.2021 la IP XXXXXXX, al DP mun.Chișinău, prezentul proces penal a avut drept obiect [...]. Urmare a verificărilor efectuate, la xx.xx.2021 procurorul XXXXXXX a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motivul existenței ordonanțelor neanulate, adoptate în cadrul proceselor penale și menținute prin acte judiciare irevocabile de realizare a controlului judiciar a faze prejudiciare. Legalitatea acestei ordonanțe a fost confirmată prin ordonanța procurorului ierarhic superior XXXXXXX din xx.xx.2022. În prezent, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXXX se află plângerea cet. XXXXXXX, prin care actele menționate *supra* sunt contestate, ședința judiciară fiind stabilită pentru data de xx.xx.2022.

6. Procesul penal **nr. XXXXXXX** înregistrat la xx.xx.2022 la IP XXXXXXX, al DP mun.Chișinău, proces penal a avut drept obiect [...] și, după dispunerea prin ordonanța din data de xx.xx.2022 a efectuării unui control suplimentar, la xx.xx.2022 procurorul XXXXXXX a refuzat în pornirea urmăririi penale, din motivul existenței ordonanțelor neanulate, adoptate în cadrul proceselor penale și menținute prin acte judiciare irevocabile de realizare a controlului judiciar a faze prejudiciare. În prezent, autorul sesizării despre comiterea unei infracțiuni, cu statut procesual de parte interesată, este în termenul de contestare a ordonanței menționate *supra* la procurorul ierarhic superior.

Potrivit explicațiilor furnizate, procurorul XXXXXXX a menționat că acuzațiile aduse de către XXXXXXX sunt neîntemeiate, deoarece atât în calitate de procuror care a soluționat fondul unui proces penal, cât și ulterior, exercitând competențele procurorului ierarhic superior, în raport cu procesele penale inițiate la sesizările cet. XXXXXXX, nu a admis abuzuri. Toate actele de dispoziție adoptate de către dumneaei au fost verificate pe platforma controlului judiciar. În opinia procurorului XXXXXXX, sesizările formulate de către cet. XXXXXXX urmăresc, *de facto*, scopul de a zădărnici evoluția judiciară a cauzelor penale aflate pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXXX, în care ultimul are statut de inculpat și, de a evita astfel, eventuala răspundere penală.

Încadrarea juridică:

Din perspectivă disciplinară, acțiunile procurorului, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului XXXXXXX, XXXXXXX urmează a fi analizate dacă întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.*

Cazierul disciplinar:

Procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului XXXXXX, XXXXXX, activează în funcția de procuror din anul 2006, timp în care nu a fost vreodată supusă sancțiunilor disciplinare.

Concluzie:

Conform art.41 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Așa cum am menționat în compartimentul *condițiile de formă și conținut ale sesizării*, remarc că autorul sesizării cu privire la faptele ce prezintă pretinse abateri disciplinare, invocă abateri ce derivă exclusiv din activitatea decizional-procesuală a procurorului v, în sensul că soluțiile adoptate de către procurorul ante-menționat sunt neîntemeiate și ilegale.

În conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, activitatea procesuală a procurorului poate fi supusă doar controlului realizat de către procurorul ierarhic superior și, ulterior, controlului judecătoresc. O altă formă de control a activității procurorului este interzisă și ar echivala cu o imixtiune în activitatea acestuia.

Din verificările întreprinse, constat că procurorii din cadrul procuraturii mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX, în activitatea de examinare a propunerilor ofițerilor de urmărire penală ce au examinat sesizările cet. XXXXXX, în fază prejudiciară, au adoptat hotărâri care, în condițiile Codului de procedură penală, au fost supuse atât controlului ierarhic superior, cât și celui judiciar. Soluțiile procurorilor au fost comunicate autorului sesizărilor, conțin elementul de motivare, iar termenele de procedură au fost respectate. În atare circumstanțe, petiționarului i-a fost respectat dreptul la un recurs efectiv împotriva deciziilor procurorilor. Mai mult ca atât, constat că în 4 din cele 6 procese penale, controlul judiciar a fost epuizat prin realizarea căilor ordinare de atac (*într-un caz a fost realizat inclusiv calea extraordinară a recursului în anulare*), într- un caz soluția procurorilor este pendinte în fața judecătorului de instrucție, iar în procesul penal nr. XXXXXX este activ termenul de contestare a ordonanței procurorului la procurorul ierarhic superior.

Puntez asupra faptului că în procesul de verificare disciplinară, inspectorul nu își poate aroga nici competențe ale procurorului ierarhic superior, nici ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie, iar aprecierile acestuia (*n.a.- inspectorului*) nu pot excede constatările investite cu autoritatea lucrului judecat. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor

constatări în afara oricăror dubii rezonabile, motiv pentru care, în condițiile actelor judecătorești irevocabile pronunțate pe marginea proceselor penale enumerate, angajarea unei răspunderi disciplinare este inadmisibilă.

În contextul verificărilor efectuate și a concluziilor trase din raționamentele logico-juridice expuse *supra*, în conformitate cu art.36-38¹, 40-48, 49 alin.(1) lit.a) și alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prevederile Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, aprobat prin ordinul Procurorului General interimar nr.19/35 din 29 iulie 2016, Inspecția procurorilor a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, cet. XXXXX la data de xx.xx.2022, a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 și a solicitat Colegiului de disciplină și etică sancționarea procurorului XXXX.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu).

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2022.

Din conținutul contestației reiese că, decizia Inspecției Procurorilor din xx.xx.2022, a fost expediată la data de xx.xx.2022 cu nr. de ieșire XXXXXX și a fost recepționată de către petent la data de xx.xx.2022.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de cet. XXXXXX și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de ultimii, Colegiul consideră că contestația depusă este neântemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neântemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorul vizat a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la procuratură.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este suspusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din

